

**БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
НАЦИОНАЛЕН ПРИРОДОНАУЧЕН МУЗЕЙ**

Бул. Цар освободител № 1, София 1000

Тел./факс 02 988 2894 <http://www.nmnhs.com/>

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ НАЦИОНАЛЕН ПРИРОДОНАУЧЕН МУЗЕЙ 1000 София, бул. „Цар Освободител“ № 1
Регистрационен №, индекс и дата
517 PD 08 / 23.10.2017

ДО

доц. ЯНКО ИВАНОВ

ДИРЕКТОР на Центъра за оценка на
риска по хранителната верига към
МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО,
ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ

ОТНОСНО: Покана от страна на Министерството на земеделието, храните и горите за участие в Кръгла маса на 25.10.2017 г. по въпросите свързани с отглеждането на американска норка за ценни кожи в животновъдни обекти на територията на Р. България

В отговор на писмо № 28-1530/13.10.2017 г. Ви изпращаме

ЕКСПЕРТНО СТАНОВИЩЕ

Американската норка или визон (*Neovison vison*) се смята за инвазивен вид в значителни части на Западна Европа, където е попаднала най-вече, от ферми за кожи, от които редица животни периодично са успявали да избягат. Дори в някои случаи ролята и на опасен вид за естествените зооценози на континента да е надценявана (тя измества видрата само в случаите, когато този вид е в неестествено ниска численост), вредите от разселването и могат да бъдат достатъчно значими. Тя измества застрашената европейска норка от естествените и местообитания; може да хибридизира в редица случаи с поровете от сем. *Mustela*, (макар и често да не се стига до плодовито поколение) и с това може да бъде опасна за популацията на застрашения в Европа степен пор (*Mustela eversmanii*), в малкото райони, където го има.

Няма данни американската норка да е достигнала България при разселването си от запад. Има сведения за това, че през 60-те год. на миналия век, отделни животни от съществувала тогава ферма в Ю.България са успявали да избягат на свобода, но изглежда не се е стигнало до създаване на жизнена популация. Смята се, че видът не е обитател на нашата територия (Спасов, Спиридонов, 1993; Спасов, 2007).

Дейността на ферми за кожи на американски норки в Старозагорско и особено във Варненско могат да бъдат потенциална опасност за видове дребни хищници (споменати по-горе) от Червената книга на България. Европейската норка (*Mustela lutreola*), застрашена в Европа и включена в нашата Червена книга, не е намирана в България от средата на миналия век. Въпреки това има възможност тя да достига/да достигне нашата крайдунавска територия от делтата на Дунава, където все още се среща. Евентуалното разпространение на американската норка в Североизточна България би могло да попречи на този естествен процес. Американската норка би могла да бъде и потенциална опасност за популацията на степния пор (вж. по-горе), също вид от нашата Червена книга, която е разпространена именно в Североизточна България (Спасов, Спиридонов, 2015).

Днес официалните световни природозащитни организации и обществото във все повече страни бойкотират носенето на дрехи от кожи на животни с ценни кожи (включително дори и от ферми), защото това стимулира избиването на множество видове, особено хищници, които са масово застрашени от изчезване.

Казаното по-горе дава основание да бъде изказано мнението, че развитието и съществуването на ферми за норки в България не е препоръчително.

ДИРЕКТОР:

Проф. Николай Спасов

